

POKROK ZÁPADU

Založen 1871.

Omaha, Neb., ve středu, dne 19. prosince 1906.

Ročník XXXVI--Číslo 21.

Zprávy americké.

CHICAZSKÁ ZÁHADNÁ HISTORIE.

Záhada stává se čím dále tím zámotanější.

Bílek nebyl jediným vysavačem nešťastné rodiny Vrzalovy.

České i anglické chieazské listy v honbě za sensací do nejmenších podrobností rozepisují se o záhadném případě a tragedii v české rodině Vrzalových, jež stala se obětí několika podařených švindlů a podvodníků. Vyšetřováním vychází na jevo, že rodina Vrzalova dostala se do rukou upíra, který pomocí švindlů a jakési předstírané moci snažil se vydírat peníze a sváděti k zločinům toho nejhrubšího zrna. Historie ta nechť slouží za odstrašující příklad všem, kdož dosud věří v jakousi nadpřirozenou moc různých šarlatánů, vykládačů karet a podobných individuí, již z hlouposti lidské dovedou znamenitě těžiti. Zejména v Chicagu šarlatáni tohoto druhu mají znamenitý úspěchy. Nevážíme tvrditi, že lví podíl na této důvěřivosti má krváček čtení, které myslí lidskou nejen otupuje, ale i nadpřirozenými, naprosto nemožnými historickými důvěry tuto ještě podporuje. Co hrozných zločinů má ono krváček čtení na svědomí? A přece dosud lid náš nedovede uvědomiti si zhoubnou působnost skvrn literatury. Zdá se, že oběti její byla i nešťastná rodina Vrzalova. — Jak známo, Rosalie Vrzalová, matka pěti dětí, tak záhadným způsobem se světa sešlych, otrávil se. Hlavní zájem soustředěn jest nyní na Heřmana Bílka, jenž v záhadné této historii hrál vynikající roli. Jak vyšetřováním vychází na jevo, Bílek asi je původcem smrti dětí Vrzalové. Měl asi veliký vliv na matku Vrzalovou, která slepě konala vše, cokoliv bylo jí podařeným podvodníkem a obchodníkem s lidskou hloupostí, Bílkem, nařízeno. Heřman Bílek je zejména do břeh znám v Clevelandě, O., kde nějaký čas žil a své nekvalifikované prováděl. Několik chicagských detektivů přijelo tam vyšetřovati minulost planetáře a domnělého traviče H. Bílka. Až dosud vyšetřili, že: Bílek seznámil se s dezerou p. Vác. Čermáka, tesaře 3837 Broadway před 16 lety. Tenkrát vlastnil Čermák grocerii na Broadway a Bílek poznal jeho dezeru v krámě. Rodiče mu dezeru dát nechťeli a on s ní ušel. Rodiče nemohli pochopit, kde Bílek běře peníze. Tušili v něm cosi tajemného, nepřijemného a varovali dezeru... Chtěli, aby se k nim vrátila a Bílka opustila. Varování to však nepomohlo. Mnohdy Bílek odecestoval a žena považovala se za opuštěnou. Potom ji ale Bílek poslal neočekávaně peníze na cestu za ním, buď do Chicaga, New Yorku neb Californie. Mezi tím Bílkovic trávili několikrát zde a paní Bílková živila své dívky prací krejčovskou. Šila kazajky a živořila v podnájmu na Doussa ul. Potom ale zas Bílek haldu peněz někde sehnal a žil jako kavalír. Ani ženě své pesvě-

řil prý příjmů svých zdroj. Čermákovie rodina jej nenáviděla a matka nad nejistým osudem své deery před dvěma lety zemřela zármutkem. Václavu Čermáku ve de teď domácnost druhá deera. Jest to rodina velice vážená, spořádaná a poetivá do krajnosti. Deera za onoho planetáře provdaná byla prý vlastně jeho otrokyní, hříčkou a pakli i ona do aféry měla by být zapletena vážněji, tu zajisté přišla do nepříjemnosti nevědomě. Bílka neopustila k vůli dětem. Měl-li Bílek peníze, snášel dětem a manželce nejdražší pamlsky, různé květiny a rozličné drahé drobnůstky. Bílek navštěvoval rád divadla, jezdil v automobilu, vypůjčoval si kočáry atd. Clevelandští příbuzní nikdy prý nevěděl, jakým způsobem peníze vydělává a jaké je jeho vlastně povolání. Planetářství a kouzelnictví Bílkovo nepovažovali za povolání vůbec. Mysleli, že to je jeho libůstka, nikoliv obchod a šarlatánství. Obávali se vždy, že Bílek nějakého trestuhodného činu se dopustí a jméno Čermáků že bude k vůli němu ve veřejnosti pranýřováno. Bílek je v podezření, že působil na Vrzalovou tak, že dívky poněmáhlu otravovala. Aparát policejní je v plné práci, aby záhadnou tuto historii přivedl k rozluštění. Proslýchalo se také, že pokusy o otravu učiněny byly i na dvou pozůstalých dítkách manželů Vrzalových. Obě děti, Jaroslav a Berta, byly prohlédnuty prof. Haroldem N. Moyerem a ačkoliv koroner dosud neprohlásil výsledek této prohlídky, zdá se, že obě dívky trpí pozvolnou otravou arsenikovou. Policie, která je ochotna k děláni nových kombinací, dodává k tomu, že jenom časné zatčení Bílkovo zabránilo, že k dlouhé řadě obětí Bílkových nebyly přidány další dvě. Lékařské ohledání dvou z pozůstalých dítek po manželech Vrzalových, Jaroslava a Bertu vyneslo na jevo takové okolnosti, že byl případ ten hned oznámen profesorovi Hainesovi z lékařské kolleje v Rushovy. Prof. Haines koná právě analytické pátrání ve vnitřnostech vykopaných mrtvol Vrzalových zemřelých dítek, a rovněž v tělech slepic, které byly nalezeny poslé za bydlíštěm Vrzalové, a o kterých se myslí, že byly otráveny tímže jedem jako domnělé oběti Bílkovy. Vypadá to na pohled maličerné, ale v kriminálních vyšetřováních vedly již mnohdy na pohled směšné maličkosti k velikým objevům, a posloužily k usvědčení vyvržených zlosynů. Inkvest nad mrtvolou nešťastné matky Vrzalové byl odložen, poněvadž Dr. Otto Lewke prohlásil, že nemůže dosud předložit výsledek svého pátrání po jedech ve vnitřnostech zesnulé paní Vrzalové. Potvrđil-li se zpráva o započeté otravě žijících dítkách Vrzalové, Jaroslava a Bertu, bude to velmi špatným bodem pro Bílka, poněvadž jest všeobecně známo, že Jaroslav byl miláčkem paní Vrzalové, a lidé, kteří rodinu a její život znali, tvrdí, že kdyby Vrzalová byla bývalá skutečně schopná činná Bílkem na ni sváděných, nepoohybují, že otrávení svého nejdražšího synka Jaroslava, by byla nemohla provést snad ani ve stavu úplné odvislosti od svého ta-

jenného vládce a pána. Obě dívky prohlásily inspektorovi Shippymu, že jim Bílek nikdy žádných léků nedával, ale matka, že jim dávala často různé odvary. Hoch k tomu dodal, že se jejich matka vždy radila s Bílkem o jejich zdravotním stavu, a že není pochyby, že léky, které od matky dostávaly, byly přinášeny Bílkem. Leč nyní vychází na jevo, že nebyl to pouze Bílek, jenž s Vrzalovými šmejdly provádl. Mimo tohoto podařeného šarlatána okrádal nešťastné tyto oběti lidské hlouposti i jakýsi K. Moreta, kterého si Vrzalovi vzali na pomoc proti Bílkovi. Dle řeči Jaroslava Vrzalova, sedmnáctiletého hochu, rodina Vrzalova brala útočiště u K. Moreta, aby jí odpomohl od upíra Bílka a "přičaroval" zpět oněch \$6,000, o které jí Bílek do té doby pomocí svého podvodného umění obral. Byly to bezpochyby deery Vrzalové spolu s Jaroslavem, jež doufaly, že nadpřirozené moci Moretovy podaří se vyprostíti jejich matku z osidel Bílkových. Moreta prý jim řekl, že se to sice dá udělati, ale že je to bude něco stát a žádal za podobnou "práci" \$50. Navštěvníci měli u sebe pouze \$25, jež mu dali a zavázali se splácti \$2 měsíčně do obnosu \$50. Vrzalovi neměli již téměř nic, ale "profesorovi" Moretovi, důstojnému kolegovi humbukáře Bílka podařilo se přece vyžádati z nich ještě \$38 dříve nežli Ella Vrzalova zemřela. — Po smrti této přestal Jaroslav donášeti splátky na oněch \$50 Moretovi. Jak viděti, měl profesor Moreta pomocí vyssávané rodině od upíra, a zatím, jak to jeho podvodné řemeslo sebou nese, pomáhal upírovi ssáti krev nešťastných lidí. Švingulant ten měl dříve svoji obíralku v čísle 1121 Milwaukee ave., pak 586 Wells ulice, a nyní umístěn byl v čísle 208 Warren ave. v Chicagu. Tam docházel k němu Vrzalův hoch spolu se svojí sestrou pí. Neumanovou, která chtěla vysvoboditi svoji matku ze spárů jednoho dravce a dávala se sama obíratí jiným dravcem. Vyšetřováním vjdou na jevo ještě mnohé jiné věci, jež povedou až k úžasu, jak daleko může sáhati lidská hloupost. Není ni té nejmenší pochyby, že rodina Vrzalova stala se obětí podařených švindlů, bez citu a bez srdce. Neopomeneme přinéstí přístě o tom dalších zpráv.

Zasedání 59. kongresu.

V pondělí minulého týdne bylo v senátu jednáno o záležitosti černošského pluku v Brownville, Tex., jenž, jak dostatečně známo, byl presidentem Rooseveltem rozpuštěn, proto, že ani jediný muž dotčeného pluku nechtěl vyzraditi pachatele vraždy jistého bělocha. Senát přijal usnesení, aby žádáno dosvědčení jejich skutků. Přes 100 povolení výslužeb s odporučením výboru položeno bylo na kalendář. — V domě zástupců počalo se jednati o rozpočtu na odbory soudnický, výkonný a zákonodárný. Jednalo se rovněž o úpravě anglického pravopisu v úřadech, jak jí president odporučil. Zástupce Clark mluvil proti této úpravě, děláje si z ní úsměšky. Presidenta nazval katem anglického jazyka. Prohlásil, že by to trvalo nejméně 400 let, než

by byl pravopis docela opraven a opravovalo-li by se každoročně 300 slov. Ve své řeči prudce útočil na presidenta, dokazuje, že president nemá se míchat do věcí, do nichž mu nic není. — V úterý jednalo se v senátu o mormonské otázce. Senátor Burrows z Michigan mluvil o této věci přes tři hodiny. — V zástupitelstvu zástupce Boutell z Illinois velice chválil presidenta Roosevelta, jenž obdržel Nobelovu cenu. Velebil jej pro jeho lidumilné snahy v záležitostech dělnictva. Senátor Teller podal návrh, aby Mexico přijato bylo do svazku států. — Dům zástupců postavil se proti přání presidenta Roosevelta. Velice dlouho se o úpravě pravopisu rokovalo, až konečně přijato bylo usnesení, aby tiskař, jenž tiskopisy pro vládu tiskne, užíval vždy anglického pravopisu, zaručeného pravidelnými anglickými slovníky a ne jak navrhuje president Roosevelt. — Ve čtvrtek mluvil v senátu senátor Dubois z Idaho proti Mormonu Smootovi v Utahu a žádal za jeho sesazení. Dále přijata byla předloha, jež jedná o řízení rybolovských lodí, tak aby přešlo se srážkám. — V poslanecké sněmovně přijata byla resoluce, kterou odporučuje se návrat ku starému pravopisu. Dále přijato bylo usnesení, že budou platy kongresníkům a členům kabinetu zvýšeny. O tom však bude nutno vložiti článek do rozpočtové předlohy, až bude tato výborem vrácena. Dále přijato bylo usnesení, aby vyzván byl ministr obchodu, aby zahájil vyšetřování dříví stouplu ve své ceně. Rovněž přijato bylo usnesení, aby vyzván byl ministr vnitra k vyšetření opatření v záležitostech registrace vládních pozemků uhelných.

Zmizelý krajan nalezen.

Tajemný závoj, který zastíral zmizení mladého konservatisty houslisty Břetislava Žižky v Clevelandě od měsíce dubna, byl konečně odstraněn náletem proběhlé již kostry listím spola zapadlé v lese blíže městečka Painesville asi 35 mil od Clevelandu v okresu Lake. Vedle kostry ležel zrezavělý revolver. V lebec patrným byl otvůr, kulí z revolveru způsobený, což vše poukazuje až příliš na sebevraždu. Kostra nalezena byla od lovců, kteří v den Děkčinnosti prolézali lesy v okolí Painesville, pátrajíce po zvěři. Lovci oznámili případ painesvillským úřadům a koroner vykonal obvyklý inkvest, jenž vyzněl v ten smysl, že neznámý zahynul vlastní rukou. V sobotu, dne 1. prosince, byly kosti pohřbeny na hřbitově v Painesville. Ve středu pak přišla do Clevelandu zpráva, že oblek nalezený na kostře, podobá se tomu, který dle popisu měl na sobě Břetislav Žižka. Paní Žižková vydala se ihned do Painesville, ale nemohla určitě říci, zdali již rozpadající oblek jest tentýž, jenž měl na sobě Břetislav. Dne 6. prosince vydal se tam otec mladíkův, p. Karel Žižka a stotožnil botky jako ony svého syna. Též revolver vošel se dobře do pouzdra, jež Břetislav doma nechal, když odešel. Mrtvola byla vykopána a tu pak již nebyl p. Žižka v žádné pochybnosti, poznal mrtvolu svého syna dle bohatých

vlasů. "Jest to on!" zvolal otec s pláčem: "Proč jen to učinil?" Břetislav Žižka čítal 17 roků. Otec jeho, p. Karel Žižka, jest již dlouhá léta listonošem a rodina bydlí v čísle 3257 vých. 57. ul. (dříve Luffkin). Již v útlém věku jevil Břetislav neobyčejný hudební talent a když zde vyučil se hře na housle, poslal jej otec do Prahy, aby tam na proslavené hudební konservatoři v hudbě se zdokonalil. Skorem celé tři roky ztrávil na konservatoři a když vrátil se do svého rodiště, byl poněkud churav. Krátce na to, když zmizel, měl slaviti svůj debut při německém koncertu. Co připravoval se na první své umělecké vystoupení, zemřel jeho první učitel, Jan Mála. Při pohřbu hrál Břetislav na housle pohřební skladbu, kterou Mála před smrtí sám sobě složil. Od pohřbu svého učitele chodil zamýšlen a málokdy s kým mluvil. V pátek dne 20. dubna t. r. opustil svůj domov, pravě, že jde do Glenville navštívit přítelkyni sleč. Olive Balesovou a od té doby zmizel beze stopy. Mezi tím, co mrtvola jeho celé léto ležela v hustém lese u Painesville, marně pátrali po něm rodiče a policie v celém Soustátí.

Sebevražda krajana.

(Naše původní sdělení.)

Občané v Lonsdale, Minn., byli velice překvapeni v pátek minulého týdne odpoledne zprávou, že krajana J. C. Drozda, známého společníka firmy Westerman and Drozda, není více. Jak bylo tamnějším anglickým listům sděleno, nalezen byl krátce po svém návratu od oběda v záchodku, na dřevařském dvoře stojícím s ranou v pravém spánku. Nedaleko něho ležel revolver. Přivolaný koroner mohl konstatovati pouze smrt. Drozda narodil se v roce 1872 v Čechách a v roce 1873 přišel se svými rodiči do Ameriky. Někjaký čas žil v Chicagu a Milwaukee a v roce 1877 přistěhoval se do New Prague, Minn. Potom nějaký čas žil ve Wesely, Minn. V roce 1889 oženil se se sl. Annou Macháčkovou. V roce 1902 přistěhoval se do Lonsdale, kdež od té doby stále žil, jsa ředitelem dřevařské firmy Westerman & Drozda. Příčina sebevraždy je neznáma. Zpráva o jeho tragickém skonu vzbudila tím větší podivení, poněvadž bylo dobře známo, že jeho život rodinný je šťastný a rovněž obchod nalézá se v dobrém chodu. Byl členem řádu ZČBJ. v New Prague, Minn. a AOUW. ve Wesely, kdež pojištěn byl na \$2,000. Pohřeb jeho konal se za velkého účastenství přátel a známých v neděli odpoledne v New Prague, Minn. Nad otevřenou rakví promluvil několik slov krajan Frank Čáp a na hřbitově promluvil krajan F. S. Vanásek. Budiž mu země lehkou!

Osobní zprávy.

— Vpátek min. týdne mile potěšila nás návštěva krajanů pp. Fr. Bačkory a Jos. Vavříny ze St. Michael, Neb. Přivezli každý do So. omašského trhu káru hovězího dobytka a se strženou cenou byli úplně spokojeni. Oba předplatili si na Pokrok a vybrali si pěkný kalendář.

Předplácejte se na Knihovnu Česko-amerických Autorů! Právě vyšlo 2. číslo sešitu!